

SVEDECTVÁ O PREJAVOCH ZLÉHO
DUCHA Z NEDÁVNEJ HISTÓRIE

DIABOL

A JEHO
PÔSOBENIE

Franz Spirago

***Diabol
a jeho pôsobenie***

Franz Spirago

Diabol a jeho pôsobenie

*Svedectvá o prejavoch zlého ducha
z nedávnej histórie*

Vydal: © Zachej.sk, 2017

Preklad: © Rastislav Nemeč

z nemeckého originálu *Der Teufel in seinem Wirken*, 1933

Grafika: © Tomáš Kyška

Zodpovedná redaktorka: Zuzana Ring

Použité citáty pochádzajú zo slovenského ekumenického prekladu Biblie.

© Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2015

Nihil obstat: ThDr. Daniel Boleš, PhD.

Imprimatur:

Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup - metropolita,
ABÚ Košice - Prot. č. 386/17, 19. 4. 2017

ISBN: 978-80-8211-059-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat' v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Predhovor vydavateľa

Život v 21. storočí a v období, ktoré je definované netrpezlivosťou a rýchlosťou, z nás robí ľudí túžiacich po instantnom živote. Chceme instantné kresťanstvo, instantného Boha, instantné vzťahy, instantné zázraky... A nie sme ochotní čakať. Zdá sa, že vytrvalosť sa postupne vytráca z našich životov a trpezlivosť sa stáva neznámym pojmom.

Zaujíma nás len to, čo je tu a teraz. Svoju vlastnú realitu sme oklieštili na veci sveta, ktoré jediné nás zdanlivo bytostne ovplyvňujú a dotýkajú sa nás. Duchovná realita ide akosi mimo nášho vnímania – oproti každodenným problémom, ktoré riešime, sa nám zdá taká banálna a nepodstatná, že jej občas odmietame venovať svoju pozornosť a drahocenný čas.

Och, aký je diabol diplomat! Nieкто raz povedal, že pre neho niet väčšieho víťazstva, ako keď ľuďom nahovorí, že neexistuje; že je len neškodnou postavou v kreslených rozprávkach.

Azda práve v dnešnej uponáhľanej dobe, ktorá tak intenzívne zameriava náš pohľad na veci sveta, je nevyhnutné hovoriť o diablovej ako o reálnej postave plnej horkosti a nenávisti voči ľuďom a voči Bohu.

Úlohou tejto knihy nie je vzbudiť v ľuďoch strach a obavy – veď pravda predsa nezastrašuje, skôr oslobodzuje –, ale vniesť medzi nich povedomie

o najväčšom nepriateľovi ľudí v histórii sveta a jeho skutky vyniesť na svetlo, kde stratia svoju moc.

Pochopiteľne, nie každému môžu nasledujúce stránky lahodiť – narušia zaužívané schémy myslenia a stereotypy, z ktorých sme si spravili zóny komfortu, no napriek tomu veríme, že sú nesmierne aktuálne a potrebné.

Pri čítaní tejto knihy majte, prosím, vždy na pamäti, že boj medzi dobrom a zlom má už 2000 rokov svojho jediného, stáleho a pravého Víťaza, ktorým je Kristus. Raz a navždy porazil diabla a smrť. A získal trofej, ktorú, ako Božie deti, môžeme niesť aj my. Nenechajme sa teda zmiasť strachom a úzkosťou, ktorou sa nás snaží zviazať porazený satan, ale utvrdzujme sa v identite detí svetla.

Košice, 2017

Zachej.sk

Predhovor autora

V Katechizme sa píše, že veriaci na tejto zemi patria k bojujúcej¹ Cirkvi. Táto skutočnosť sa názorne ilustruje aj tým, že pri procesiách a na púťach nosia ako vojaci rôzne zástavy z kostola. Veru, my kresťania často musíme na zemi, v tomto „slzavom údolí“, bojovať proti nepriateľovi našej spásy, našej duše. Jedným z najhorších nepriateľov, nepriateľov celého ľudského pokolenia, je diabol, o ktorom svätý Peter hovorí: „*Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral*“ (1Pt 5,8).

Ježiš Kristus mu dáva rôzne mená: **satan**, čiže nepriateľ (Mt 4,10; Lk 13,16; Lk 22,31); nazýva ho aj **nečistým duchom** (Mt 12,43), **vrahom ľudí** (Jn 8,44), lebo prvých ľudí, Adama a Evu, zvedol a tým ich obral o posväcujúcu milosť a o nesmrteľnosť tela; **otcom lži** (Jn 8,44), pretože sa v nebi postavil na roveň Bohu a v raji, keď zvedol Evu, si dopomohol klamstvom. Volá ho takisto **knieža tohto sveta** (Jn 12,31; 14,30), lebo tým, že prví ľudia upadli do hriechu, dosiahol vplyv a moc nad celým ľudským pokolením. Napokon Ježiš označuje zlých duchov aj výrazom **démoni** (čiže lživí duchovia) (Mt 12,28).

¹ V starších katechizmoch sa používal výraz *bojujúca Cirkev*, v novom sa používa termín *putujúca Cirkev* (pozn. prekl.).

Zlí duchovia, to však nie sú len – ako hovorili anabaptisti v 16. storočí – symboly zlých vášní. Naopak, sú to osobné bytosti, ktoré sú, rovnako ako my ľudia, vybavené rozumom a vôľou.

Naša generácia však o diablove a jeho existencii nechce radšej vedieť nič – aj napriek tomu, že Spasiteľ o jeho prítomnosti veľa učil a hovoril. Občas počúvame z úst nábožensky ľahostajných ľudí slová: „To zlí ľudia – to oni sú diabli.“ Veru, nepriateľ si nemôže nič priať viac ako to, aby ľudia prestali veriť v jeho existenciu. Klee vo svojej *Dogmatike*² uvádza: „Satan je veľký diplomat, vie ľahko ľuďom nahovoriť, že vôbec neexistuje.“ A Dr. Vilmar právom poznamenáva: „Celý svet by vyzeral úplne ináč, keby si ľudia čo i len minimálne uvedomili, že diabol naozaj existuje a že je živou bytosťou.“³

Chcel by som touto knihou otvoriť oči hlavne tým, čo o diablove nevedia absolútne nič, a ak aj náhodou niečo vedia, tak sú to nanajvýš nejaké báchorky. Chcem ich presvedčiť o tom, že zlí duchovia predsa len existujú a že vedia každému človeku nejako uškodiť. Okrem toho chcem ukázať niekoľko možností, ako sa pred ich útokmi chrániť. Táto kniha však dnešnej konzumnej a malovernej spoločnosti nepadne veľmi vhod. A možno vyvolá aj posmech. Ja ju však považujem za výsostne aktuálnu, pretože

2 Klee: *Dogmatik II*, s. 259.

3 *Deutsche Blätter*, 1874, s. 64.

má za cieľ prebudiť dnešných vlažných ľudí, ktorí sa sotva zaujímajú o spásu svojej duše. Prebudiť ich z driemot a naplniť ich spásonosnou bážňou. Bážňou pred tým, že by mohli skončiť na večné veky v spoločnosti diabla, ak včas nezmenia svoj spôsob života.

Aj Božia Matka to určite nie bezdôvodne spomína vo svojich opakovaných zjaveniach z roku 1917 vo Fatime v Portugalsku. Dáva súčasným ľuďom do pozornosti existenciu pekla a odporúča im modlitbu: „Ó, Ježišu, odpusť nám naše viny a zachráň nás od pekelného ohňa!“

Tento svoj rukopis venujem archanjelovi Michalovi. Za to, že zvíťazil nad satanom.

Prof. F. Spirago

Existencia zlých duchov

Pád anjelov

Časť anjelov sa hneď po stvorení previnila svojou pýchou a vzburou voči Bohu a On ich zavrhol.

Sotva milostivý Boh stvoril nebo a spolu s ním aj svätých anjelov, podrobil ich skúške (podobne ako neskôr prvých ľudí), či si zaslúžia na oplátku večne nazerať na Boha a prežívať s tým spojenú večnú blaženosť. Niektorí svätci tvrdia, že Boh anjelom prezradil svoj plán utvoriť človeka, a tiež to, že sa Boží Syn stane človekom a založí medzi ľuďmi Božie kráľovstvo.

No jeden z najvyšších anjelov, z radu cherubínov, Lucifer (čo znamená „nosič svetla“ – meno, ktoré do-

stal pravdepodobne vďaka svojmu vysokému stupňu poznania), sa vzoprel Božiemu plánu. Nechcel totiž ako najvyšší z anjelov ani len počuť o tom, že by sa mal klaňať Božiemu Synovi, ktorý by bol zároveň človekom. Ľudská prirodzenosť je totiž oveľa nižšia ako prirodzenosť anjelov. Lucifer si plánoval založiť vlastné kráľovstvo a ovládnuť všetko. Sv. Tomáš Akvinský k tomu uvádza: „Lucifer chcel dosiahnuť blaženosť vlastnými silami a nie Božím prispením (...) Kvôli svojim prirodzeným prednostiam chcel stáť na čele stvorenia, aby mu bolo celé podrobené.“ Svätý Anselm zasa hovorí: „Luciferova opovážlivosť spočívala v tom, že túžil po moci a vláde, ktoré môžu náležať len Bohu, a aj v tom, že chcel byť roveň Najvyššiemu.“⁴ A podarilo sa mu nahovoriť aj ostatných anjelov z deviatich hierarchií, aby sa pridali ku vzbure.

No jeden odvážny anjel spomedzi archanjelov sa postavil proti Luciferovi snažiacemu sa vyrovnáť Bohu. Skríkol naňho: „Kto je ako Boh?!“ (hebrejsky: Mi-cha-El) a podľa tohto zvolania dostal aj meno – Michal.

Tak vznikla na nebi veľká hádka a boj medzi Luciferom a padlými anjelmi na jednej strane a archanjelom Michalom a dobrými anjelmi, ktorí zostali verní Bohu, na strane druhej. Zlí anjeli museli cúvnuť a Boh ich zvrhol z neba do hlbokého pekla,

4 Sv. Anselm: *De casu diaboli* 2.

čo Ježiš vyjadril slovami: „*Videl som satana padat z neba ako blesk*“ (Lk 10,18).

No nie všetci zlí duchovia sú v pekle stále; mnohí z nich sú aspoň na nejaký čas aj v našich nebeských sférach.⁵

Sv. Tomáš Akvinský⁶ hovorí, že zlí duchovia, ktorí by inak mali byť v pekle, pôsobia v našich sférach na základe *dispensatione divina* – to znamená, že Boh im výnimočne dovolil, aby v našich sférach prebývali nejaký čas. Sv. Augustín⁷ si myslí, že zlí duchovia môžu prebývať v našich sférach len do dňa, keď nastane všeobecný súd, teda akoby im bolo uložené väzenie. Podľa Anny Kataríny Emmerichovej bol nejaký počet padlých duchov vyhnaný do galaktického priestoru. Títo duchovia by sa mohli dostať na zem, aby skúšali, respektíve zviedli ľudí: „*Veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcam tohto temného sveta a nadzemským duchom zla*“ (Ef 6,12). Pre zlých duchov je lepšie, ak sú vykázani doprostred planét, než keby museli zotrvať v pekelnom ohni. No aj tak nosia peklo stále so sebou, lebo sa všade cítia nešťastní kvôli tomu, že sa nikdy nedočkajú omilostenia. Čo napokon môžu po záverečnom súde očakávať, je jedine nový

5 Ef 2,2; 6,12.

6 Sv. Tomáš Akvinský: *Supplementum* 70, 3, 8.

7 Sv. Augustín: *In Gen. III*, 10.

trest.⁸ Diabol sa podobá človeku, ktorý má horúčku a ktorého táto horúčka sužuje rovnako, či je bohatý, alebo chudobný.

Sv. evanjelista Ján vo svojom *Zjavení* spomína boj medzi anjelmi na nebi: „*Na nebi sa strhol boj. Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi; aj drak a jeho anjeli bojovali. No neobstáli a nebolo už pre nich miesto v nebi. Veľký drak, starý had, ktorý sa volá diabol a satan, zvodca celého sveta, bol zvrhnutý na zem a s ním boli zvrhnutí aj jeho anjeli*“ (Zjv 12,7 - 9). Prorok Izaiáš opisuje Luciferovo zvrhnutie týmito slovami: „*Ako si padla z neba, žiarivá zornička! Zrazený si na zemi, vládca nad národmi! Veď v srdci si si povedal: Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídlit' chcem na vrchu zhromaždenia, na najkrajnejšom severe. Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu. Do podsvetia si však zvrhnutý, do najhlbšej jamy*“ (Iz 14,12 - 15).

A sv. Peter k tomu uvádza: „*Veď Boh neušetril ani anjelov, keď zhrešili, ale ich uvrhol spútaných do temnoty podsvetia, aby tam boli strážení, až pokým nepredstúpia pred súd*“ (2 Pt 2,4).

A keďže Lucifer je tiež len stvorením, no napriek tomu sa nechcel podriaďiť Bohu, svojmu Pánovi a Stvoriteľovi, a dokonca chcel byť viac než Boh, Kristus o ňom hovorí: „*On bol od počiatku vrahom ľudí a nestál v pravde*“ (Jn 8,44).

8 Porov. 2 Pt 2,4; Júd 6, Mt 25,41.

O tejto vojne duchov na nebi písali už viacerí autori, napríklad Dante, Klopstock či Milton. O zvrhnutí anjelov hovorili aj ďalšie Božie služobníčky, ktoré dostali od Boha súkromné zjavenia.

Treba však poznamenať, že pri všetkých súkromných zjaveniach sa vyskytnú sem-tam nejaké omyly. Či už preto, že sa omilostený človek pomýli, alebo sa jeho slová nesprávne interpretujú ďalej. A to aj Boh z rozumných dôvodov pripúšťa, ako hovorí pápež Benedikt XIV., aby sa súkromné zjavenia nevyzdvihovali nad Písmo sväté, respektíve nad Učiteľský úrad Cirkvi.

V zjavení sestry Márii Lataste (†1847), laickej sestry od Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Paríži, ktoré odobril biskup z Aire, sa píše, že Lucifer patril k tej hierarchii anjelov, ktorá je Bohu najbližšie. A v tejto hierarchii anjelov bol Lucifer jedným z najdokonalejších a najkrajších anjelov na nebi. Nebolo anjela, ktorý by bol mal viac dokonalosti, nikto z anjelov sa mu dokonalosťou ani len nepodobal. Podobne ako všetci anjeli na nebi, aj Lucifer bol podrobený skúške, aby mohol za svoju vernosť dosiahnuť blaženosť. V skúške však neobstál. Tvrdil totiž: „Chcem byť taký ako Najvyšší Boh!“ A týmto svojím vzdomrom stiahol na svoju stranu aj niekoľko ďalších anjelov zo zvyšných deviatich hierarchií a všetci boli zvrhnutí do podsvetia. Najradšej by na svoju stranu stiahol všetkých anjelov, no niektorí povstali proti

nemu a povedali: „**Kto je ako Boh?!**“ A pretože sa mu nepodarilo získať pre seba všetkých anjelov, snaží sa odvtedy získať si aspoň ľudí. Zviedol prvých ľudí a o niečo podobné sa bude usilovať u všetkých Adamových potomkov. Každému z ľudí dal teda jedného zvodcu, aby ho odvádzal z cesty dobra.⁹

V spisoch Márie Lataste nachádzame doslovné citáty zo *Summary* Tomáša Akvinského.¹⁰

Ak akceptujeme to, čo hovorí španielska opátka Mária Agreda (†1665)¹¹, zvrhnutie anjelov sa malo údajne odohrať asi takto: Lucifer sa považoval za niečo viac od iných anjelov a k sebe samému cítil veľkú, nezriadenú lásku. A táto láska k sebe samému ho úplne odviedla od vďakyvzdávania Bohu. Všetky prednosti pripísal sebe a zamiloval sa sám do seba, akoby bol on sám svojím dielom. Závidel ostatným anjelom ich prednosti a dychtivo zatúžil po prednostiach a výsadách iných anjelov. Po tých daroch a výnimočných schopnostiach, ktoré on sám nedostal. A keď ich nemohol mať, zahorel proti Bohu hnevom a nenávisťou, začal sa Bohu rúhať a bol mu neposlušný. Lucifer bol prvým anjelom, ktorý zhršil.

9 *Maria Lataste*. Nemecký preklad Pascal Darbius, Regensburg, Pustet 1873 II, s. 232.

10 Zahn na strane 534 svojho *Úvodu do kresťanskej mystiky* udáva celkovo 32 takýchto miest, kde zároveň poukazuje na „rôzne edície Marie Lataste“.

11 Niektoré údaje, ktoré spomína Mária Agreda, vyvolávajú pochybnosti. Tvrdí napríklad, že Adamov hriech sa stal presne 5199 rokov pred narodením Krista a že každý deň stvorenia mal presne 24 hodín (!).

Keď Boh zveril anjelom svoje rozhodnutie stvoriť človeka a pozdvihnúť ľudskú prirodzenosť na úroveň hypostatickej jednoty s Bohom¹², v dôsledku čoho majú byť anjeli podriadení Bohočloveku, Lucifer bol ostrasený. Cítil zradu – aj v tom, že sa dozvedel Boží úmysel, podľa ktorého budú anjeli preukazovať úctu žene, prostredníctvom ktorej Večné Slovo vezme na seba ľudskú podobu. Preto prehovoril ostatných anjelov, aby ho – Lucifera – prijali za svojho pána a založili si spolu s ním kráľovstvo úplne nezávislé od Krista. Takto sa mu podarilo zvieť veľa anjelov. Boh týchto anjelov vopred upozornil na to, aký osud ich čaká. Luciferovi dokonca oznámil, že táto žena, Bohorodička, mu rozšliape hlavu. No Lucifer ani ďalší padlí anjeli sa tejto hrozby nezľakli a nesklonili sa vo svojej pýche. Tak nastal na nebi veľký boj, ktorý sa ukázal svätému evanjelistovi Jánovi. Dobrí anjeli vystúpili proti Luciferovi ozbrojení rozumom, pravdou a spravodlivosťou. Luciferovými zbraňami boli, naopak, urážky Boha, rúhanie a trúfalosť, s akými sa postavil proti Najvyššiemu. Lucifer nato dostal meno Satan. Boh ho potrestal veľmi ťažkým trestom, lebo bol tvrdošijný.¹⁵

Francúzska rehoľná sestra Nativitas (známa aj ako sestra od Narodenia – zvolila si totiž za svoje

12 Hypostatická únia alebo jednota je spôsob trojičného života v Bohu, do ktorého Boh chce pozvať človeka (pozn. prekl.).

13 Porov. Maria Agreda: *Tajuplné Božie mesto*. Do nemčiny preložil Clarus, Regensburg Man 1853, I, s. 152.

rehoľné meno práve deň Narodenia Panny Márie), františkánka z Fougères v Bretónsku (†1798), ktorej videnia vrelo odporúčalo 26 francúzskych a anglických biskupských ordinariátov ako prospešné k spáse duše, píše:

Prv než Boh umožnil anjelom, aby ho kontem- plovali z tváre do tváre, čím im sprístupnil dokonalú blaženosť, podrobil ich skúške. Vo svojej spravodlivosti rozhodol, že ich ďalšie zdokonalenie bude závisieť od toho, či budú správne používať prvotné dary, ktoré od neho dostali. Keď boli sv. Michal a jeho dobrí anjeli stvorení, prekvapili sa, akí sú pekní, dokonalí a žiariví – a veľmi sa nad tými čudovali. Pýtali sa: „Kto nás utvoril, kto nám dal toľko dokonalosti a taký veľký jas?“ Týmto spôsobom a touto úvahou sa dostali až k Bohu, svojmu Stvo- riteľovi. Na znak svojej závislosti od neho a za to, že spoznali jeho veľké činy, sa mu v najhlbšej bázni začali klaňať. Dôsledkom toho im srdcia zalial prúd milosti, svetla a naplnil ich oheň Božej lásky. Bolo im hneď jasné, že za vernosť Bohu ich čaká veľká od- mena, no v prípade nevery a zrady by to bol veľký trest. Lucifer sa však správal úplne inak. Od prvého okamihu, ako sa uvidel a začal sa porovnávať s inými anjelmi, uvedomil si, že je medzi všetkými anjelmi najkrajší, najdokonalejší a najžiarivejší. Začal obdi- vovať sám seba miesto toho, aby vzdal vďaku Bohu, svojmu Stvoriteľovi a Dobrodincovi. Pociťoval čoraz

viac lásky k sebe. Táto samolúbošť zadržovala, haitila prúd milosti, ktorý sa bohato rozlieval v ostatných dobrých anjeloch. Namyslenosť a nedostatok oddanosti Bohu postupne vzrástli na prvotnú nenávisť voči Stvoriteľovi. Lucifer vo svojej pýche prehlasoval, že sa už nikdy nikomu nepodrobí, že mimo seba neuzná a ani nestrpí žiadneho pána – a že už nechce byť otrokom nijakého tyrana. Takto nazval prapôvodcu svojej bytosti! Ďalej začal vyhlasovať, že sa dokáže vlastnou mocou vyšvihnúť, posadiť sa po pravici Najvyššieho a podeliť sa s ním o trón. A ak by sa Boh zdráhal, vraj ho zhodí aj z trónu. Až tak ďaleko zašiel vo svojej zaslepenosti! Lucifer si získal medzi anjelmi značný počet svojich prívržencov.

Svätý Michal si nenechal ujsť vhodnú príležitosť a rád sa postavil do boja za Božiu česť. Znova sa síce pokúsil prinavrátiť odpadlíkov k Bohu, ale keď videl, že je to neúspešné, zoradil si do rovného bojového šiku všetkých Bohu verných anjelov, postavil sa na ich čelo a vydal vojenský povel, ktorý tvorili slová: „**Kto je ako Boh?!**“ Aj zlí anjeli sa postavili za svojho vodcu. A potom nastal na nebi obrovský boj. Ak pohanskí básnici kedysi vo svojej predstavivosti opisovali maľovnému ľudu slávne bitky pradávnych titanov, tak tieto bitky sa ani zďaleka nedajú porovnať s tým, čo sa skutočne udialo na nebi. V bitke sa najviac objavovali obaja vodcovia – Lucifer a Michal. Nejaký čas víťazstvo balansovalo, až nakoniec získali dobrí an-